

РЕШЕНИЕ

№ 11

гр. Перник, 27.01.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ПЕРНИК, ПЪРВИ ВЪЗЗИВЕН НАКАЗАТЕЛЕН СЪСТАВ, в публично заседание на деветнадесети януари през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: БИСЕР ЦВ. ПЕТРОВ

Членове: НЕДА Н. ТАБАНДЖОВА
ЗАРКОВА
МАРИЯ В. МИЛУШЕВА

при участието на секретаря ЗЛАТКА М. СТОЯНОВА
в присъствието на прокурора Красимир В. Тренчев
като разгледа докладваното от БИСЕР ЦВ. ПЕТРОВ Въззивно наказателно дело от общ характер № 20221700600441 по описа за 2022 година
за да се произнесе взе предвид следното:

С присъда № 14/ 17.11.2022 г., постановена по НОХД № 239/2022 год. по описа на районен съд Радомир е признат подсъдимия Т. С. Т., роден на *** в ***, българин, български гражданин, женен, пенсионер, *** образование, неосъждан, с ЕГН: ***** ЗА ВИНОВЕН в това, че на различни дати, в периода от 19.09.2022 г. до 30.09.2022 г., в с.***, общ.***, в условията на продължавано престъпление предложил и дал на различни лица от селото имотна облага (пари) с цел да ги склони да упражнят изборителното си право в полза на определена политическа коалиция, а именно:

На неустановена дата в периода от 19.09.2022 г. до 25.09.2022 г., в с.***, общ.***, предложил на Д.Е.С. от същото село имотна облага, а именно паричната сума от 50.00 лева с цел да го склони да упражни изборителното си право в полза на коалиция ГЕРБ-СДС;

На 27.09.2022 г., около обяд, в с.***, общ.***, предложил и дал на В.М.В. от същото село имотна облага, а именно паричната сума от 50.00 лева с цел да го склони да упражни изборителното си право в полза на коалиция ГЕРБ-СДС;

На 30.09.2022 г., около 19:00 часа, в с. *** , общ. *** , предложил и дал на М.Г.М. от същото село имотна облага, а именно паричната сума от 50.00 лева с цел да го склони да

упражни избирателното си право в полза на коалиция ГЕРБ-СДС, поради което и на основание по чл.167, ал.2, вр. чл.26, ал.1 НК, във вр. с чл.54 от НК РАЙОННИЯ СЪД му налага наказание „Лишаване от свобода” за срок от една година, като на осн. чл.66, ал.1 от НК отлага изпълнението на така наложеното наказание за срок от 3 /три/ години, считано от влизане на настоящата присъда в сила, както и глоба в размер на 10 000/десет хиляди/ лева.

Против така постановената присъда в срок е постъпила въззивна жалба от адв.И., като защитник на подсъдимия. В жалбата се сочи, че по делото е допуснато съществено процесуално нарушение- съдът лишил подсъдимия от право на последна дума, поради което постановената присъда следва да се отмени, а делото върне за ново разглеждане от друг състав.

Представителят на Окръжна прокуратура гр.Перник е изразил становище, че жалбата е основателна по изложените в нея съображения и следва да се уважи.

Пернишкият окръжен съд, след като разгледа обжалваната присъда с оглед доводите на страните и служебно по реда на чл.313 и 314 от НПК установи следното:

Няма спор по настоящето дело, че подсъдимият е бил лишен от право на последна дума пред районния съд. Това обстоятелство е установено по надлежния ред чрез поправка на съдебния протокол.

При тази констатация настоящия въззивен състав намери следното:

Подсъдимият в наказателния процес има гарантираното от закона право да участва в наказателното производство, да даде обяснения по обвинението, да участва в съдебните прения, има право на последна дума ([чл.55](#), [чл.291](#), [чл.297 НПК](#)). При разглеждането на делото той трябва да получи реална възможност да упражни тези си права, като изложи обясненията си във връзка с обвинението, както и позицията си по съществото на делото, противопоставяйки аргументи срещу тези на прокурора и частното обвинение чрез участие в съдебните прения. Условието на процеса не трябва да го поставят в неизгодно положение спрямо противната страна. В конкретния случай това не е било сторено, тъй като на Т. въобще не е предоставено право на последна дума.

Без съмнение налице е нарушение на принципа за справедливо гледане на делото, но за да се прецени ефектът му върху цялостния процес и да се отговори на въпроса дали като цяло делото е разгледано справедливо, принципно трябва да се прецени развитието на производството и в следващия процесуален негов етап - пред въззивната инстанция, като се съобразят правомощията на въззивния съд, респ. възможността пред него да бъдат представени и ефективно защитени накърнените при първоинстанционното разглеждане на делото интереси на подсъдимия (виж напр. решение на ЕСПЧ по делата *Ekbatani* срещу Ш. и *Helmers* срещу Ш.). В случая действащата у нас процесуална регламентация предвижда широки правомощия за въззивната инстанция, която може да упражни и функциите на първоинстанционния съд, а не е ограничена до извършване на формална проверка на оспорената пред нея присъда. Въззивният съд е оправомощен да извърши цялостна проверка на присъдата с възможност да събира и да проверява доказателства.

Известно е, че при последната си дума подсъдимият не дава обяснения и не може да бъде подлаган на разпит, а спецификата на изявленията на подсъдимия по време на този етап на съдебното заседание се състои в това, че изразяват неговото окончателно отношение към обвинението- [чл.297, ал.2](#) и [ал.3 от НПК](#).

Всичко това сочи, че правото на последна дума на подсъдимия е особено важно негово право, чрез което той в най-висша степен реализира правото си на защита по делото. Ограничаването на това право, а в още по-значима степен и въобще лишаването на подсъдимия от правото му на последна дума, съществено накърняват неговите права, тъй като го лишават от правото му на защита - [чл.348, ал.3, т.1 от НПК](#). По този начин, като е обявил, че ще се произнесе по делото с решение, без да е изслушал последната дума на подсъдимия, първия съд е допуснал съществено нарушение на процесуалните правила, обуславящо наличие на основанията по чл.335, ал.2, вр [чл.348, ал.3 т.1, вр. ал.1, т.2 от НПК](#) и водещо до необходимост от отмяна на обжалваната присъда и връщане на делото за ново разглеждане от друг състав.

Така констатираното нарушение не може ефективно да бъде отстранено от въззивната инстанция в производството пред нея.

По делото е допуснато още едно съществено процесуално нарушение от категорията на абсолютните. Пред районния съд е било образувано НОХД 239/22 г., а видно от обжалваната присъда е, че в нея е отбелязано, че е постановена по НОХД 568/2011 г. Макар и формално, това нарушение не може да бъде отстранено чрез средствата и по реда на въззивния контрол.

Поради това, че присъдата се отменя само на процесуално основание не се налага разглеждане на делото по същество. При новото разглеждане следващия състав на РРС следва да има предвид разясненията на ЕСПЧ трети състав решение ECLI:EU:C:2022:965 от 08.12.22 г. по приложение на чл.281 НПК.

Като взе предвид изложеното, Пернишкият окръжен съд

РЕШИ:

ОТМЕНЯВА присъда № 14/17.11.22 год., постановена по НОХД 568/2011 год. /В ДЕЙСТВИТЕЛНОСТ ПО НОХД 239/22 г./ по описа на районен съд Радомир.

ВРЪЩА ДЕЛОТО за ново разглеждане от друг състав от фазата на разпоредителното заседание.

РЕШЕНИЕТО не подлежи на жалба и протест.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____